

دوشنبه ۲۰ مهر ۱۴۰۵ - شماره ۱۳۴۷۳ - سال چهل و هشتم

نقابِ ریا در نظر حافظ

دکتر ابودُر ابراهیمی ترکمان

در میخانه بیستند خدایا مهسند

که در خانه تزویر و ریا بکشایند
حافظ انسان را از ریا، تزویر و بازیگری پرهیز می‌دهد، چه آنکه در ریا، قصد واقعی انسان با قصد ظاهری در تضاد قرار می‌گیرند و سبب تخلیه انسان از جوهر انسانیت می‌شود. واژه «ریا» در قرآن پنج مرتبه(۱) تکرار شده است که سه مرتبه به صورت مصدر و دو بار به صورت فعلی و در هریچ بار نیز به معنی اصطلاحی امروزی است.

در دیوان حافظ، ۲۲ بار واژه ریا و ۶ بار واژه تزویر ۲بار تزویر وریا در کنار هم آمده است، وگاه نیز روی وریا را با هم آورده است. (۲) البته در ابیات فراوانی نیز مفهوم ریا بی‌آنکه از واژه آن استفاده شود بیان شده است. در همه موارد نیز ریا تقبیح وزشت انگاری شده است.

در قرآن کریم ریا شرک خفی و موجب بطلان عمل و محرومیت از محبت الهی محسوب شده است. تزویر وریا نه تنها به دارنده این ویژگی‌ها آسیب می‌زند بلکه سبب به اشتباه افتادن دیگران در تنظیم روابط با شخص ریاکننده می‌شود. از میان سه دروغ لفظی، اعتقادی و فعلی، ریا ممکن است هم دروغ لفظی، هم دروغ اعتقادی وهم دروغ فعلی باشد.

امام علی (ع) در خطبه ۳۲ نهج البلاغه می‌فرماید: گروهی دیگر، با اعمال آخرت، دنیا را می طلبند، و با اعمال دنیا در پی کسب مقام های معنوی آخرت نیستند، خود را کوچک و متواضع جلوه می دهند. گام‌ها را ریاکارانه و کوتاه بر می دارند، دامن خود را جمع کرده، خود را همانند مؤمنان واقعی می آرایند، و پوششش الهی را وسیله نفاق و دو رویی و دنیا طلبی خود قرار می دهند.(۳) از همین رو حافظ معتقد است" آتش زهد و ریا خرمن دین خواهد سوخت " و همگان را از آن پرهیز می‌دهد.

هجویری در کشف المحجوب نوشته است:" پس اگر این لباس از برای آن است که خداوند تو را بشناسد که تو خاص اوی، او بی‌لباس بشناسد و اگر از بهر آن است که به خلق نمایی که من از آن اویم، اگر هستی ریا و اگر نیستی نفاق." (۴)

حافظ، ریا را آتش زنه خرمن دین می‌داند وراه نجات از ریا و تزویر را بیرون آوردن خرقه ربایی از تن می‌داند.

آتش زهد و ریا خرمن دین خواهد سوخت

حافظ این خرقه پشمینه بینداز و برو(۵) غزالی نیز در کیمیای سعادت، ریا در عبادت را نه پرستیدن خالق بلکه پرستیدن مخلوق می‌داند:"بدان که ریا کردن به طاعت‌های حق تعالی از کباب است و به شرک نزدیک است و هیچ بیماری بر دل پارسیان غالبتر از این نیست که چون عبادتی کنند خوانده که مردمان از آن خبر یابند و بر جمله ایشان را پارسا اعتقاد کنند و چون مقصود از عبادت اعتقاد مردمان بود خود عبادت نبود که پرستیدن خلق بود"(۶)" ذییب الثَمَل " غزالی که حرکت برخی از انواع ریا را در وجود انسان به " ذییب الثَمَل " یعنی حرکت بی‌صدا وآرام مورچه تشبیه می‌کند (۷) معتقد است انسان همانگونه که معاصی و کارهای زشت را پنهانی و به دور از چشم دیگران انجام می‌دهد، عبادت و کارهای خیر را نیز اگر به دور از چشم دیگران وپسرای رضای خدا انجام دهد، ریا درمان می‌شود." واما علاج عملی آن بود که خیرات وطاعات خویش چنان پنهان دارد که کسی فواحش ومعاصی پنهان دارد" (۸)

حافظ ریا را دایمی می‌داند که رهایی از آن بسیار دشوار است و همیشنی روح و ریا را همیشنی با ناجش می‌داند.

چاک خواهم زدن این دلق ربایی، چه کنم؟

روح را صحبت ناچش، عذابی‌ست آلیم (۹)
رهایی از این دام که از نظر حافظ، شیطان برای به بند کشیدن انسان گسترده است را تنها به مدد الهی میسر می‌داند.

دام سخت است مگر یار خود را در فرصت مناسب

رو نه آدم بُرد صرفه ز شیطان رجیم (۱۰)
در ریا تناقضی بین نیت وعمل اتفاق می‌افتد که اصل عمل را بی‌ارزش می‌کند. از همین رو حافظ معتقد است که کار بی‌روی وریا همت می‌طلبد.

غلامِ هِمّتِ آن نازنینم

که کار خیر بی‌روی و ریا کرد (۱۱)
گناه آشکار که موجب خفت گناهکار است از نظر حافظ بر عبادت وکار خیر ربایی ترجیح دارد:

می خور که شیخ و حافظ و مفتی و محتسب

چون کیمیا بنگری همه تزویر می‌کنند (۱۲)
جدال نزاع دائمی حافظ با ریاکاران در هرجای دیوان به هرشکل ومکرر بازگو شده است. در میان عالمان وعارفان معاصر همواره وپر تکرارت‌ترین نصیحتشان این بوده که بازیگری نکنیم،ریا، تزویر وبازیگری، انسان را نه تنها از توجه به خالق به توجه غیر می‌کشاند بلکه خود او را نیز به وادی فراموشی می‌کشاند.

مولانا نیز را بسان نور لحظه‌ای صافه می‌داند که نمی‌توان در سایه نور آن رهرو بود.ریا برای جهان واهل جهان را که هردو بی‌وفا هستند، بی‌حاصلی می‌داند.

زرق چون برقست و اندر نور آن

راه نتوانند دیدن رهروان

این جهان و اهل او بی‌حاصل‌اند

هر دو اندر بی‌وفایی یکدل‌اند(۱۳)
از نظر حافظ تنها راه درمان ریا، عشق به حضرت حق است چه آنکه در سایه عشق، تمام تمرکز انسان معطوف به معشوق می‌شود واز عشق به غیر که موجب ریا است دوری بر می‌گیرند. دیدن غیر است که ریا را آسان می‌کند:

نشان اهل خدا عاشقیست، با خود دار

که در مشایخِ شهر این نشان نمی‌بینم (۱۴)

- نساء ۳۸، ۱۴۲، ماعون ۶ بقره ۲۶۵ و انفال ۴۷
- در بسیاری از ابیات دیوان حافظ نیز واژگانی همچون زرق،نفاق،سالوس نیز به معنی ریا به کار رفته است.
- وَ مِنْهُمْ مَنْ يَطْلُبُ الدُّنْيَا بِعَمَلِ الْآخِرَةِ وَ لَا يَطْلُبُ الْآخِرَةَ بِعَمَلِ الدُّنْيَا قَدْ طَافَ مِنْ شَخْصِهِ وَ قَارَبَ مِنْ خَطْوِهِ وَ شَرَّ مَنْ تَوَبَّ وَ زُحِرَفَ مِنْ نَفْسِهِ لِلْآخِرَةِ وَ اتَّخَذَ سَبِيلَهُ دَرِيعَةً إِلَى الْمَغْنَمَةِ.
- هُجُورِی غَزَوِی، علی بن عثمان بن علی جلالی، کشف المحجوب، به کوشش محمد حسین تسبیحی، انتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران وپاکستان، ۱۳۷۴، اسلام‌آباد، باب مرقعه داشتن، ص۵۸
- حافظ، غزلیات، غزل ۴۰۷
- غزالی طوسی، ابوحامد امام محمد،کیمیای سعادت،به‌کوشش خدیو،تهران،۱۳۸۰،انتشارات علمی وفرهنگی،چاپ نهم، جلد دوم، ص۲۰۷
- همان، ص۲۲۲ برگرفته از حدیث پیامبر اکرم(ص)لَّ الشَّرْكَ اُخْفٰی مِنْ ذٰیْبِ الثَّمَلِ عَلٰی صَفَاةِ سَوْدَاةٍ لٰی قِلَّةَ طَلْمَاةَ هَمَانَا شَرک نا محسوستر از راه رفتن مورچه در یک شب تاریک بر روی تخته سنگی سیاه است

۸- همان، صص۲۲۹-۲۳۰

۹- حافظ، غزلیات، غزل ۳۶۷

۱۰- همان

۱۱- همان، غزل ۱۳۰

۱۲- همان، غزل ۲۰۰

۱۳- مولانا، مثنوی، دفتر چهارم، بخش ۶۲

۱۴- حافظ، غزلیات، غزل ۳۵۸

منبر

رئیس‌جمهور در نشست با نخبگان و مشاهیر استان تهران:

همت بلند و پشتکار لازمه رسیدن به قله موفقیت است

درآورده‌اند، بی‌پاسخ نگذاریم و شرایطی فراهم کنیم که امنیت خاطر این عزیزان تأمین شود.

رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان

خود، با اشاره به اینکه بیشترین زمان خود را به پی‌ریزی روش‌های درست آموزشی در آموزش‌وپرورش و دانشگاه اختصاص داده و تاکنون بیش از ۸۰ جلسه نیز با حضور وی در این زمینه برگزار شده است، افزود: ما در تمامی حوزه‌ها به دنبال برقراری عدالت هستیم و تلاش می‌کنیم دانش‌آموسی که در دورترین نقطه کشور زندگی می‌کند، از امکاناتی یکسان و مشابه امکانات پایتخت و مراکز استان‌ها بهره‌مند شود، اما تغییر ساختار در حوزه آموزش‌وپرورش به این سادگی نیست و زمان‌بر است.
دکتر پزشکیان با اشاره به طرح دولت برای اختصاص پزشک خانواده به هر ایرانی، تصریح کرد: در ایران نباید هیچ انسانی، اعم از زن و مرد، فقیر و غنی و با هر گرایش فکری، وجود داشته باشد که مسئول سلامت نداشته باشد. ساختار فعلی سلامت کشورمان عادلانه

در گفت‌وگوی تلفنی سران ایران و عمان مطرح شد

تأکید دکتر پزشکیان بر اهمیت تداوم رایزنی‌ها و همکاری‌های منطقه‌ای

ایران در گفت‌وگوی تلفنی با جناب آقای هیثم بن طارق سلطان عمان، ضمن تبریک زادروز وی برای دولت و ملت این کشور، سلامتی، سعادت، پیشرفت و سربلندی آرزو کرد.

رئیس‌جمهور در این گفت‌وگو، با قدردانی از تلاش‌های سلطان عمان و دولت این کشور در راستای تقویت صلح و ثبات منطقه‌ای، بر اهمیت

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

استمرار رایزنی‌های سازنده در راستای تحکیم

صلح و ثبات منطقه‌ای تأکید کرد.

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور اسلامی

جمهوری اسلامی

رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت بهره‌گیری از ظرفیت نخبگان و استعداد‌های کشور، مقابله با خودتخریبی و رویکردهای حذفی، تحقق عدالت در آموزش و سلامت و تقویت انسجام ملی، تصریح کرد: فراهم‌سازی زمینه پیشرفت جوانان، حمایت از قهرمانان ملی و پیشکسوتان و رفع موانع توسعه، از الزامات دستیابی به آینده‌ای روشن برای کشور است.

نشست دکتر مسعود پزشکیان با نخبگان و مشاهیر استان تهران، با حضور جمعی از نام‌آوران و پیشکسوتان رشته‌های مختلف علمی، فرهنگی و ورزشی، برگزیدگان المپیادهای علمی و نفرات برتر کنکور از استان تهران برگزار شد.

رئیس‌جمهور در این نشست، در پاسخ به دغدغه‌های مطرح‌شده ازسوی یکی از حاضران درباره لزوم حمایت ویژه از پیشکسوتان ورزشی و توجه به معیشت آنان، به استاندار و شهردار تهران مأموریت داد رسیدگی به مشکلات پیشکسوتان را در دستور کار و اولویت خود قرار دهد.

دکتر پزشکیان اظهار داشت: دولت در جلسات خود بارها و بارها درباره حل مشکلات پیشکسوتان رشته‌های مختلف بحث و گفت‌وگو کرده است. بر این باور هستیم که باید به وضعیت پیشکسوتان به‌صورت جدی رسیدگی کنیم، چراکه اگر قدر و منزلت پیشکسوتان را ندانیم، قطعاً قدر این جوانان نام‌آور را نیز نخواهیم دانست و موجب دلسردی این عزیزان خواهیم شد.

وی همچنین در پاسخ به دغدغه مطرح‌شده ازسوی یکی از مدال‌آوران بازی‌های آسیایی ناگویا در ژاپن درباره «لزوم توجه به اشتغال و آینده شغلی قهرمانان ملی و تأمین امنیت خاطر آنان نسبت به آینده»، بر ضرورت طراحی مدلی پویا برای اشتغال قهرمانان ملی تأکید کرد و گفت: وظیفه ماست که تلاش این مدال‌آوران را که در عرصه جهانی پرچم کشورمان را به اهتزاز

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، سعادت، تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و استمرار رایزنی‌های سازنده در راستای تحکیم صلح و ثبات منطقه‌ای تأکید کرد.

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور اسلامی

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

استمرار رایزنی‌های سازنده در راستای تحکیم

صلح و ثبات منطقه‌ای تأکید کرد.

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور اسلامی

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

استمرار رایزنی‌های سازنده در راستای تحکیم

صلح و ثبات منطقه‌ای تأکید کرد.

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور اسلامی

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

استمرار رایزنی‌های سازنده در راستای تحکیم

صلح و ثبات منطقه‌ای تأکید کرد.

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور اسلامی

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

استمرار رایزنی‌های سازنده در راستای تحکیم

صلح و ثبات منطقه‌ای تأکید کرد.

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور اسلامی

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

استمرار رایزنی‌های سازنده در راستای تحکیم

صلح و ثبات منطقه‌ای تأکید کرد.

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور اسلامی

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

استمرار رایزنی‌های سازنده در راستای تحکیم

صلح و ثبات منطقه‌ای تأکید کرد.

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور اسلامی

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

از دست‌ستر تر می‌شود. وظیفه ماست که درست تصمیم بگیریم و درست عمل کنیم، در غیر این صورت، به آیندگان مدیون خواهیم بود.

دکتر پزشکیان خطاب به نخبگان و مشاهیر حاضر در نشست گفت: شما افتخارات این مرز و بوم هستید و وظیفه ماست که شرایط مناسب برای پیشرفت و موفقیت بیش از پیش شما را فراهم آوریم.

رئیس‌جمهور در پایان، با تأکید بر اینکه «قدرت را در خدمت به مردم می‌دانیم، نه در زورگویی»، از نام‌آوران و نخبگان تهران خواست که با قدرت بمانند و کشورشان را بسازند و تصریح کرد: همچنان که در سکوهای جهانی برای مردم کشورمان افتخارآفرینی کردید، امیدوارم در تمام عرصه‌های ورزشی، فرهنگی و علمی بدرخشید و موجب اعتلا و سربلندی ایران عزیز باشید. امیدواریم خداوند نیز کمک کند تا همه ما خدمتگزار این مردم شریف باشیم و شرمندۀ آنان نشویم. این مهم با کمک تمام نخبگان و دلسوزان این مرز و بوم محقق خواهد شد، ان‌شاءالله.

در ابتدای این نشست، نخبگان و نام‌آوران استان تهران مسائل و دغدغه‌های مختلف خود را مطرح کردند. مهم‌ترین این دغدغه‌ها عبارت بودند از: لزوم توجه بیشتر به زیرساخت‌های ورزشی استان، اشتغال و آینده شغلی قهرمانان ملی، توجه به جنبه‌های مختلف هنر و پرهیز از نگاه سوگیرانه به چند رشته خاص، حمایت بیشتر از صندوق پیشکسوتان ورزشی، ایجاد بسترهای مناسب برای آموزش غیرحضوری دانش‌آموزان، لزوم آموزش عمومی موسیقی در مدارس، توجه به توسعه فضاهای ورزشی مدارس و تسهیل استفاده عمومی از مراکز دولتی، به‌ویژه برای اقشار کمتر برخوردار، ایجاد کارگروه تخصصی برای رسیدگی به تهدیدها و فرصت‌های تهران، و توجه ویژه به برگزاری رویدادهای فرهنگی، به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران، از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم، مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

از بازگزاری بیش از ظرفیت این شهر و استان

انتقاد کرد و گفت: اگر روند فعلی را ادامه دهیم،

مشکلات تهران روزبه‌روز بیشتر و حل آن‌ها دور

به‌ویژه در حوزه موسیقی، در استان تهران.

رئیس‌جمهور با اشاره به مشکلات آب، خاک و سایر معضلات زیست‌محیطی تهران،

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت

تداوم همکاری‌ها، تقویت تعاملات دوجانبه و

رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان

عمان، ضمن تبریک زادروز وی و آرزوی سلامتی

و به‌رپروزی برای دولت و ملت عمان، بر اهمیت